

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5P/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204285
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613204285.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého H. Y., W.. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, M. F. N. Y., Q. XXX/X E. Y. L., W.. XX. XX. XXXX, F. F. XXX, I. F., Č.Á. C., M. Č. U. U. M. I. L., U. T., o návrhu starých rodičov maloletého: K.. R. Y., W.. XX. XX. XXXX E. K.. Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, I. F. N. Y., Q. XXX/X, na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletý H. Y., W.. XX. XX. XXXX sa z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti K.. R. Y., W.. XX. XX. XXXX, F. N. Y., Q. XXX/X E. K.. Y. Y., W.. XX. XX. XXXX, F. N. Y., Q. XXX/X, ktorí ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého H. Y. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne podľa § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám K.. R. Y., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého H. Y. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne podľa § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám K.. R. Y., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Tým dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02. 04. 2012, č. konania 9P/87/2011 - 25, v časti o zverenie maloletého H. Y. do osobnej starostlivosti matky, o zastupovaní maloletého a spravovaní jeho majetku v bežných veciach a uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého H. Y. sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 16. 06. 2013, sa navrhovatelia K.. R. Y. E. K.. Y. Y. domáhali, aby maloletý H. Y., W.. XX. XX. XXXX bol zverený do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Obidvom rodičom maloletého navrhli uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnili tým, že maloletý H. je ich vnuk, o ktorého sa starajú od narodenia. Matka synovi nevenuje dostatočnú starostlivosť. Občas sa s ním pohrá,

ale nedokáže sa mu venovať a starať sa o neho sústavne. Maloletý H. s nimi žije v byte. Všetky výdavky na maloletého uhrádzajú od narodenia starí rodičia, navrhovatelia. Matka žije so svojim priateľom v Liptovskom Mikuláši. Navrhovatelia bývajú v 3 - izbovom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Maloletý H. navštevuje detské inštrukčné jasle v Liptovskom Mikuláši, za jasle uhrádzajú poplatok 230 eur mesačne. Do jaslí ho vozia autom, náklady na dopravu činia cca 50 eur. Výdavky sú mesačne na jednorazové plienky asi 30 eur. Maloletý je zdravý. Navrhovatelia majú vytvorené všetky podmienky, aby riadne zabezpečili výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. K dieťaťu majú vytvorený dobrý citový vzťah.

Návrhom, doručeným súdu dňa 02. 05. 2013, sa navrhovatelia domáhali vydania predbežného opatrenia, ktorým bude maloletý H. zverený do ich osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že 27. 04. 2013 sa zhoršil zdravotný stav matky, ktorá bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice. Jej stav je vážny a podľa vyjadrenia lekárov je predpoklad, že bude hospitalizovaná dlhšie obdobie.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 09. 05. 2013, č. konania 5P/17/2013 - 19 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým sa maloletý H. Y., W.. XX. XX. XXXX odovzdáva do starostlivosti starých rodičov. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou vo výške 26,65 eur mesačne od 09. 05. 2013. V zostávajúcej časti bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý.

Otec maloletého v písomnom podaní, doručenom súdu dňa 03. 07. 2013 uviedol, že súhlasí s ustanovením poručníkov Y. E. R.. Koniec trestu má 05. 12. 2017 s možnosťou podmieneného prepustenia 05. 12. 2014.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom starých rodičov maloletého, matky maloletého, listinami, a to správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, správou Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši, pracovným posudkom, správou Mesta Liptovský Mikuláš, podstatným obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/179/2012 a 9P/87/2011, potvrdením o zdravotnom stave, správou o príjme, lekárskou správou, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka, stará matka maloletého vo svojej výpovedi uviedla, že zotrváva na podanom návrhu. Súčasne navrhla, aby navrhovatelia boli oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach. O maloletého sa starajú od narodenia, do 4. mesiaca bol kojený. Prácu sa snažili skĺbiť tak, aby boli schopní o maloletého sa postarať. Jeho matka nebola schopná sa o neho postarať celodenne. Snažia sa udržiavať kontakt medzi maloletým a jeho matkou. Dieťa by malo poznať, kto je jeho rodičom. Chcú, aby bol vytvorený silný citový vzťah medzi matkou a dieťaťom a rovnako medzi navrhovateľmi a maloletým dieťaťom. O maloletého H. sa chcú starať. Od septembra navštevuje materskú školu na Podbrezinách. Od 1. roku jeho veku chodil do jaslí. Cez prázdniny býval doma, počas letných prázdnin bol pri maloletom manžel, starý otec maloletého a rovnako aj navrhovateľka, keď čerpala dovolenku. O maloletého sa starajú nepretržite od jeho narodenia. Jeho matka im pomáhala pri starostlivosti. Výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého H. uhrádzajú spoločne, pomáha im ich syn Y.. Bývajú v 3 - izbovom byte v Liptovskom Mikuláši, ktorý patrí navrhovateľom. Maloletý má svoju detskú postieľku v ich spálni, v materskej škôlke je od 06.30 do 15.00 hod. Pracovná doba navrhovateľky je od 07.00 do 15.00 hod. Pri doprovide maloletého do materskej školy sa striedajú starí rodičia, rovnako aj matka maloletého s priateľom. Jej čistý mesačný príjem je asi 700 eur. Pracuje v Základnej škole v Hybiach ako ekonómka. Náklady spojené s chodom domácnosti vyčíslila sumou 300 eur mesačne. Žiadne pôžičky nesplácajú. Jej zdravotný stav je dobrý, umožňuje jej starať sa o maloletého. Do septembra platili sumu 233 eur za pobyt maloletého v jasliach, ktorú uhrádzal ich syn Y., keďže to bola veľká suma, navrhovatelia to finančne nezvládali. V súčasnosti platia sumu 25,80 eur na stravu maloletého v materskej škole a 12 eur na školné, ďalej im vznikajú náklady na ošatenie, bežné výdavky na stravu, obuv asi okolo 100 eur mesačne. Maloletý rýchlo rastie, treba mu meniť šatník. Aj ich syn, ktorý je krstným otcom maloletého, mu nakupuje veci podľa potreby. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Matka maloletého má svoje problémy. Keď je dobre, tak je pri synovi, syn ju oslovuje slovom maminka, ale to hlavné musia prevziať navrhovatelia, vzhľadom na jej zdravotný stav. Ochorenie matky bolo diagnostikované ako schizofrénia.

Navrhovateľ, starý otec maloletého vo svojej výpovedi uviedol, že zotrváva na podanom návrhu. V plnom rozsahu sa pridržiava výpovede jeho manželky, navrhovateľky. Je konateľom spoločnosti Borra, s.r.o., spoločnosť nevykazuje žiadnu činnosť. On sa nevenuje činnosti spoločnosti z dôvodu starostlivosti o maloletého. Jeho zdravotný stav je dobrý.

Navrhovatelia zhodne vo svojej výpovedi navrhli, aby súd uložil rodičom maloletého, každému z nich povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného.

Matka maloletého vo svojej výpovedi uviedla, že súhlasí s návrhom na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov s tým, že obidvaja budú zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Súhlasila s tvrdeniami rodičov o starostlivosti o maloletého. Rodičia sa o maloletého starajú od narodenia. Matka sa s maloletým stretáva v rámci možností. Nenavštevuje žiadnu ambulanciu, ani neužíva žiadne lieky v súvislosti s jej zdravotným stavom. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Iný príjem nemá. V spoločnej domácnosti býva s jej priateľom.

Kolízny opatrovník maloletého navrhol vyhovieť návrhu starých rodičov a zveriť maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, rodičom navrhol uložiť povinnosť prispievať sumou minimálneho výživného. Starí rodičia sú schopní v plnej miere zabezpečiť starostlivosť o maloletého, nakoľko ju už fakticky poskytujú od narodenia.

Zo správy Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu v Liptovskom Mikuláši zo dňa 03. 05. 2013 bolo zistené, že matka maloletého bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení od 27. 04. 2013. Predpokladaná doba hospitalizácie je 3 - 5 týždňov. Menovaná bola v diagnostickom procese, nebola jednoznačne stanovená diagnóza, je podozrenie na psychotickú poruchu vyvolanú psychoaktívnymi látkami, prípadne môže ísť o rozvoj psychotického ochorenia z okruhu schizofrénnych. Matka trpí bludnými presvedčeniami megalomanického a paranoidného charakteru, nemá pocit chorobnosti.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 14. 08. 2013 bolo zistené, že matka maloletého bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 199,60 eur mesačne od 23. 12. 2010 do 30. 04. 2013, ktorý bol od 01. 05. 2013 odňatý, na základe uznesenia súdu, ktorým bol maloletý H. odovzdaný do starostlivosti starých rodičov. Od decembra 2010 do 31. 05. 2013 matka poberala prídavok na dieťa vo výške 23,10 eur mesačne, od 01. 06. 2013 bol prídavok na dieťa odňatý.

Zo správy Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu v Liptovskom Mikuláši zo dňa 14. 08. 2013 bolo zistené, že matka maloletého bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení od 27. 04. 2013 do 28. 05. 2013 s diagnózou paranoidná schizofrénia a pri prepustení jej bola odporučená následná psychiatrická starostlivosť u ambulantného psychiatra MUDr. E.Ž. Y..

Z oznámenia MUDr. Y., doručeného súdu elektronicky dňa 21. 08. 2013 bolo zistené, že matka maloletého nie je liečená v jej ambulancii, nepozná jej zdravotný stav, diagnózu ani liečbu.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 19. 08. 2013 o prešetrení pomerov bolo zistené, že rodina starých rodičov býva v 3 - izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve starých rodičov. Byt je primerane zariadený potrebám rodiny. Maloletý má detskú posteľku v spálni starých rodičov. V detskej izbe boli hračky a ostatné potrebné veci pre maloleté dieťa. Maloletý H. do júna navštevoval detské jasle, od septembra bude navštevovať materskú školu na Podbrezinách. Starí rodičia dokážu zlaadiť svoje pracovné povinnosti, aby dieťa mohli vodiť do zariadenia. Matku dieťaťa spolu s H. navštevujú takmer každý deň. Starí rodičia sa o maloletého starajú od narodenia, matka maloletého trpí osobnostnou poruchou. Starí rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletého H.. Matka maloletého býva so svojim priateľom v 1 - izbovom mestskom nájomnom byte. V izbe sa nachádza jedna veľká posteľ, kuchyňa je zariadená potrebným nábytkom. Matka maloletého je

nezamestnaná, od júna 2013 poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 152,99 eur. Rovnako aj jej priateľ je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. V máji 2013 bola hospitalizovaná, v súčasnej dobe neužíva žiadne lieky. Na maloletého H. rodičom neprispieva, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov. S dieťaťom sa stretáva takmer každý deň, rodičia je ho privedú, pohrá sa s ním. Kolízny opatrovník maloletého navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti starých rodičov, ktorí majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa. Matka v súčasnej dobe nedokáže dieťaťu poskytnúť nevyhnutnú starostlivosť.

Z pracovného posudku vypracovaného Základnou školou v Hybiach zo dňa 20. 08. 2013 bolo zistené, že stará matka maloletého si plní svoje pracovné úlohy zodpovedne, je pracovitá, iniciatívna. Všetky zverené úlohy plní vždy presne a zodpovedne.

Zo správy Mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 20. 08. 2013 bolo zistené, že navrhovatelia nemajú voči mestu žiadne finančné podližnosti a voči menovaným nebolo vedené priestupkové konanie.

Z potvrdenie Základnej školy v Hybiach zo dňa 16. 09. 2013 bolo zistené, že stará matka dosiahla za obdobie september 2012 až august 2013 priemerný čistý mesačný príjem v sume 737 eur.

Z lekárskej správy vystavenej MUDr. F. Š. dňa 06. 09. 2013 bolo zistené, že matka maloletého bola od 27. 04. 2013 do 28. 05. 2013 hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení pre akútnu psychotickú poruchu s príznakmi schizofrénie v klinickom obraze paranoidne perzekučné bludné koncepcie, kverulačné tendencie. Menovaná absolvovala 5 kontrolných vyšetrení. Posledná psychiatrická kontrola bola 12. 08. 2013, odvtedy na kontrole nebola, lieky neužíva. Prognóza ochorenia je do budúcnosti nejasná.

Z potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 09. 2013 bolo zistené, že matka maloletého je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 152,99 eur.

Navrhovatelia sú zdravotne spôsobilí vykonávať starostlivosť o dieťa, čo vyplýva z lekárskeho potvrdení o ich zdravotnom stave.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/179/2012 bolo zistené, že rozsudkom okresného súdu zo dňa 27. 03. 2013 bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 23. 05. 2013.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/87/2011 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02. 04. 2012, č. konania 9P/87/2011 - 25 bol maloletý H. Y. zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola oprávnená ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepnoleté dieťa mesačne, počnúc od 01. 12. 2011. Styk otca s maloletým dieťaťom súd neupravil.

V súlade s ust. § 101 ods. 2 OSP súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti otca maloletého, ktorý bol na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaný prostredníctvom dožiadaného súdu. Zistený skutkový stav umožňoval vyhlásiť rozhodnutie vo veci s prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy. Z písomného vyjadrenia otca maloletého vyplynulo, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zákona o rodine:

Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 46 ods. 1, 2, 3 zákona o rodine:

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 47 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine:

Náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

Ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona o rodine:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine:

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o rodine súd zveril maloletého H. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starých rodičov, keďže vykonaným dokazovaním mal preukázané, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov je nepochybne v záujme maloletého. Starí rodičia spĺňajú všetky kritériá pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä zdravotné, osobnostné, ako aj morálne predpoklady a spôsobom života zaručujú, že budú náhradnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Predbežným opatrením bol maloletý H. odovzdaný do osobnej starostlivosti starých rodičov. Maloletý H. je na prítomnosť svojich starých rodičov zvyknutý, keďže sa menovaní o neho starajú nepretržite už od jeho narodenia. Domácnosť starých rodičov, v ktorej sa maloletý nachádza, je jeho prirodzeným prostredím. Z doposiaľ vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovatelia, starí rodičia maloletého sú spôsobilí zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloletého, jeho zdravie, všestranný vývoj. Obidvaja rodičia maloletého súhlasili s jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Otec maloletého nemôže vykonávať osobnú starostlivosť, keďže je dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody. Zdravotný stav matky maloletého jej bráni vykonávať riadnu a sústavnú starostlivosť o maloletého H.. Napriek závažnému ochoreniu sa matka maloletého nelieči, neužíva žiadne lieky a napriek lekárskeým odporúčaniam sa nepodrobuje kontrolám. Samotná matka vo svojej výpovedi potvrdila, že lieky neužíva, napriek jej zdravotnému stavu. Z vylúchu starých

rodičov, ako aj matky maloletého vyplynulo, že kontakt maloletého s jeho matkou je zabezpečený pravidelne. Je nepochybné, že medzi maloletým H. a jeho starými rodičmi, navrhovateľmi je vytvorené silné citové puto. Starí rodičia majú záujem na tom, aby sa vytvoril silný citový vzťah medzi matkou maloletého a dieťaťom. Zo správy o prešetrení pomerov jednoznačne vyplynulo, že rodina starých rodičov maloletého má vytvorené všetky podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého, neboli zistené žiadne nedostatky v ich výchovnom prostredí. Boli preto naplnené všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Navrhovatelia sú preukázateľne v príbuzenskom vzťahu s maloletým, keďže sú jeho starými rodičmi. Maloletý H. bol zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú manželmi. Navrhovatelia budú zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletého, ako aj zárobkové a majetkové možnosti oboch rodičov. Súd uložil každému z rodičov, otcovi i matke povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou minimálneho výživného, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám starej matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že nie je v možnostiach a schopnostiach rodičov prispievať na výživu maloletého vyššou sumou. Otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a teda možností zadovážania zárobku sú výrazne obmedzené. V nepriaznivých sociálnych pomeroch sa nachádza aj matka maloletého, ktorá je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, iný príjem nemá.

Súčasne dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02. 04. 2012, č. konania 9P/87/2011 - 25 v časti o zverenie maloletého H. do osobnej starostlivosti matky a zastupovaní maloletého a spravovaní jeho majetku v bežných veciach a uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého H. sumou minimálneho výživného.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ OSP. Konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.